

รายงานของผู้สอบบัญชี

รายงานของผู้สอบบัญชี

เสนอ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ได้ตรวจสอบงบดุล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2544 และ 2543 บัญชีกำไรขาดทุน สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันของแต่ละปีของธนาคารแห่งประเทศไทย (ไม่รวมฝ่ายออกบัตรธนาคาร) ซึ่งผู้บริหารของธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นผู้รับผิดชอบต่อความถูกต้องและครบถ้วนของข้อมูลในงบการเงินเหล่านี้ ส่วนสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้รับผิดชอบในการแสดงความเห็นต่องบการเงินดังกล่าวจากผลการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

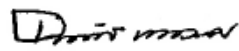
สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ได้ปฏิบัติงานตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชีที่รับรองทั่วไป ซึ่งกำหนดให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินต้องวางแผนและปฏิบัติงานเพื่อให้ได้ความเชื่อมั่นอย่างมีเหตุผลว่า งบการเงินแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่ การตรวจสอบรวมถึงการใช้วิธีการทดสอบหลักฐานประกอบรายการทั้งที่เป็นจำนวนเงิน และการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงิน การประเมินความเหมาะสมของหลักการบัญชีที่ธนาคารแห่งประเทศไทยใช้และประมาณการเกี่ยวกับรายการทางการเงินที่เป็นสาระสำคัญซึ่งผู้บริหารเป็นผู้จัดทำขึ้น ตลอดจนการประเมินถึงความเหมาะสมของการแสดงรายการที่นำเสนอในงบการเงินโดยรวม สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเชื่อว่าการตรวจสอบดังกล่าวให้ข้อสรุปที่เป็นเกณฑ์อย่างเหมาะสมในการแสดงความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

ตามหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 10 ธนาคารแห่งประเทศไทยบันทึกผลขาดทุนจากการใช้ระบบอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราแบบลอยตัว ที่เกิดจากการปรับอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราของสินทรัพย์และหนี้สินต่างประเทศ เป็นรายการรอการตัดบัญชีเป็นสินทรัพย์อื่นและทยอยตัดเป็นเวลา 5 ปี เป็นการตัดสินใจเลือกใช้วิธีการที่ธนาคารกลางของบางประเทศถือปฏิบัติอยู่ ซึ่งนับว่ามีเหตุผลตามสมควร แต่ถ้าธนาคารแห่งประเทศไทยถือปฏิบัติตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไปแล้ว จะทำให้สินทรัพย์รวมในงวดปี 2543 ลดลง 16,683.6 ล้านบาท และการบันทึกบัญชีผลขาดทุนดังกล่าวในงวดปี 2540 เป็นค่าใช้จ่ายทั้งจำนวน จะทำให้ธนาคารแห่งประเทศไทยมีผลขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนในงวดปี 2544 และ 2543 ลดลง 16,683.6 ล้านบาท และขาดทุนสุทธิลดลงในจำนวนเดียวกัน

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

The State Audit Office

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเห็นว่า ยกเว้นผลกระทบต่องบการเงินของเรื่องที่กำลังกล่าวในวรรคสาม
งบการเงินข้างต้นนี้แสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2544 และ 2543 และผลการดำเนินงาน
สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันของแต่ละปีของธนาคารแห่งประเทศไทย (ไม่รวมฝ่ายออกบัตรธนาคาร) โดย
ถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป

(นายจีระรัตน์ นพวงศ์ ณ อยุธยา)

ผู้อำนวยการสำนักงาน รักษาการในตำแหน่ง
รองผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน

(นางพวงจันทร์ เหล่าสุทธิวงษ์)

เจ้าหน้าที่ตรวจเงินแผ่นดิน 8

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

The State Audit Office

วันที่ 8 มีนาคม 2545

ธนาคารแห่งประเทศไทย
งบดุล
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2544 และ 2543

สินทรัพย์	2544 บาท	2543 บาท
เงินสดและเงินฝาก		
เงินสด	4,762,286,473.58	7,021,003,131.84
เงินฝากคลังและตัวแทน	9,157,592,348.98	6,082,092,805.16
เงินฝากธนาคารต่างประเทศ (หมายเหตุ 3)	<u>80,189,486,613.08</u>	<u>42,183,401,826.87</u>
	<u>94,109,365,435.64</u>	<u>55,286,497,763.87</u>
สิทธิพิเศษถอนเงิน (หมายเหตุ 4)	<u>232,469,582.12</u>	<u>3,575,399,188.32</u>
เงินลงทุนในหลักทรัพย์ (หมายเหตุ 5)		
หลักทรัพย์ในประเทศ	106,788,979,017.52	123,003,864,437.22
หลักทรัพย์ต่างประเทศ	<u>247,277,728,645.87</u>	<u>168,325,345,029.73</u>
	<u>354,066,707,663.39</u>	<u>291,329,209,466.95</u>
หลักทรัพย์ที่ซื้อโดยมีสัญญาขายคืน (หมายเหตุ 6)	<u>290,760,000,000.00</u>	<u>430,278,000,000.00</u>
การให้กู้ยืม		
เงินให้กู้ยืม (หมายเหตุ 7)	2,821,767,733.41	3,302,300,533.41
ตัวสัญญาใช้เงินที่รับซื้อ (หมายเหตุ 8)	<u>11,462,024,900.00</u>	<u>8,985,616,300.00</u>
	<u>14,283,792,633.41</u>	<u>12,287,916,833.41</u>
สินทรัพย์อื่น ๆ (หมายเหตุ 9)	90,842,221,233.17	74,513,504,461.48
ขาดทุนจากการใช้ระบบอัตราแลกเปลี่ยน		
เงินตราแบบลอยตัวรอดัตตบัญญัติ (หมายเหตุ 10)	<u>0.00</u>	<u>16,683,574,082.77</u>
รวมสินทรัพย์	<u>844,294,556,547.73</u>	<u>883,954,101,796.80</u>

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

ธนาคารแห่งประเทศไทย
งบดุล
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2544 และ 2543

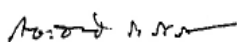
หนี้สินและทุน	2544 บาท	2543 บาท
เงินรับฝาก		
เงินรับฝากของรัฐบาล	26,563,419,234.83	35,899,599,188.77
เงินรับฝากของธนาคาร	49,989,433,538.92	55,954,085,393.56
เงินรับฝากอื่น (หมายเหตุ 11)	<u>423,448,395,992.51</u>	<u>436,714,976,851.02</u>
	500,001,248,766.26	528,568,661,433.35
สิทธิพิเศษถอนเงินที่ได้รับจัดสรร (หมายเหตุ 12)	4,700,930,167.99	4,771,546,136.07
หลักทรัพย์ที่ขายโดยมีสัญญาซื้อคืน (หมายเหตุ 6)	220,541,000,000.00	217,878,000,000.00
พันธบัตรธนาคารแห่งประเทศไทย	0.00	1,625,153,493.32
หนี้สินอื่น ๆ (หมายเหตุ 13)	<u>256,099,370,738.28</u>	<u>259,528,357,837.72</u>
รวมหนี้สิน	<u>981,342,549,672.53</u>	<u>1,012,371,718,900.46</u>
ทุน		
ทุนประเดิม	20,000,000.00	20,000,000.00
ขาดทุนสะสม	(129,061,692,851.19)	(76,126,519,093.92)
เงินสำรองเพื่อรักษาระดับกำไรนำส่งรัฐ	624,075,747.53	624,075,747.53
กำไร (ขาดทุน)	<u>(8,630,376,021.14)</u>	<u>(52,935,173,757.27)</u>
รวมทุน	<u>(137,047,993,124.80)</u>	<u>(128,417,617,103.66)</u>
รวมหนี้สินและทุน	<u>844,294,556,547.73</u>	<u>883,954,101,796.80</u>

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

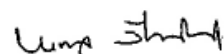
(ม.ร.ว. ปรีดิยาธร เทวกุล)

ผู้ว่าการ

(นายเตชะพิทยั แสงสิงแก้ว)

รองผู้ว่าการ (บริหาร)

(นางสาวปราณี ลีลาชีวะสิทธิ์)

ผู้อำนวยการ สายการบัญชี

ธนาคารแห่งประเทศไทย
บัญชีกำไรขาดทุน
สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2544 และ 2543

	2544	2543
	บาท	บาท
รายได้		
ดอกเบี๋ย	20,258,334,613.79	22,732,918,777.59
ส่วนลด	404,874,289.91	1,375,354,127.33
ค่าธรรมเนียม	196,657,776.63	185,778,126.33
รายได้อื่น (หมายเหตุ 14)	9,513,488,584.38	3,257,037,354.85
	<u>30,373,355,264.71</u>	<u>27,551,088,386.10</u>
ค่าใช้จ่าย		
เงินเดือน ค่าจ้างและค่าตอบแทน	2,052,317,605.38	2,074,677,623.19
ค่าใช้จ่ายอื่น (หมายเหตุ 15)	19,937,029,522.69	61,395,759,818.66
เงินสมทบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพและ สำรองจ่ายบำเหน็จบำนาญ	330,810,075.01	332,250,618.77
	<u>22,320,157,203.08</u>	<u>63,802,688,060.62</u>
กำไร (ขาดทุน) จากการดำเนินงาน	8,053,198,061.63	(36,251,599,674.52)
หัก ตัดจ่ายผลขาดทุนจากการใช้ระบบอัตราแลกเปลี่ยน		
เงินตราแบบลอยตัวในปี 2540	16,683,574,082.77	16,683,574,082.75
กำไร (ขาดทุน) สุทธิ	<u>(8,630,376,021.14)</u>	<u>(52,935,173,757.27)</u>

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

ธนาคารแห่งประเทศไทย
หมายเหตุประกอบงบการเงิน
สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2544 และ 2543

1. เกณฑ์การจัดทำงบการเงิน

งบดุลและบัญชีกำไรขาดทุนของธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ได้จัดทำขึ้นตามที่กำหนดไว้ในหมวด 5 แห่งพระราชกฤษฎีกากำหนดกิจการธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช 2485 โดยไม่รวมกิจการของฝ่ายออกบัตรธนาคาร โรงพิมพ์ธนบัตร และกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน

2. นโยบายการบัญชีที่สำคัญ

2.1 การรับรู้รายได้

รายได้ดอกเบี้ยรับรู้ตามเกณฑ์สัดส่วนของเวลา โดยคำนึงถึงอัตราผลตอบแทนที่แท้จริง ส่วนรายได้ที่มีใช้รายได้ดอกเบี้ยรับรู้ตามเกณฑ์คงค้าง

2.2 การรับรู้ค่าใช้จ่าย

ค่าใช้จ่ายรับรู้ตามเกณฑ์คงค้าง

2.3 เงินลงทุนในหลักทรัพย์

เงินลงทุนในหลักทรัพย์แสดงตามราคาทุนหลังปรับส่วนลดหรือส่วนเกินมูลค่าหลักทรัพย์ส่วนที่ตัดบัญชีแล้ว เนื่องจาก ธปท. เป็นธนาคารกลางซึ่งมีหน้าที่ดำเนินนโยบายการเงิน และบริหารเงินสำรองทางการ รวมทั้งเป็นแหล่งให้กู้ยืมสุดท้ายแก่สถาบันการเงิน

2.4 การให้กู้ยืม

เงินให้กู้ยืมแสดงตามยอดต้นเงินกู้คงค้าง

ตัวสัญญาใช้เงินที่รับซื้อแสดงตามมูลค่าที่รับซื้อ (ราคาทุน)

2.5 ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์

ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์แสดงด้วยราคาทุนหลังจากหักค่าเสื่อมราคาสะสม

อาคาร และอุปกรณ์ ที่มีราคาเกิน 10 ล้านบาท จะบันทึกเป็นสินทรัพย์ถาวร และคำนวณค่าเสื่อมราคาโดยวิธีเส้นตรงตามอายุการใช้งานโดยประมาณของสินทรัพย์ในอัตราดังต่อไปนี้

อาคาร	5 - 10 ปี
อุปกรณ์	3 - 5 ปี

สำหรับสินทรัพย์ถาวรที่ใช้ร่วมกันระหว่างฝ่ายการธนาคาร ฝ่ายออกบัตรธนาคาร โรงพิมพ์ธนบัตร
ทุนรักษาระดับอัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา และกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาาระบบสถาบันการเงินนั้น ส่วนงาน
ผู้จัดหาสินทรัพย์จะเป็นผู้จัดสรรต้นทุนสินทรัพย์เหล่านั้นให้แก่แต่ละส่วนงาน โดยจัดสรรตามสัดส่วนของพื้นที่
ทำงานและตามการใช้งานจริงของสินทรัพย์

2.6 รายการที่เป็นเงินตราต่างประเทศ

รายการที่เป็นเงินตราต่างประเทศที่เกิดขึ้นระหว่างปีบันทึกบัญชีโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันสิ้นปีก่อน
ผลต่างระหว่างอัตราบันทึกบัญชีกับอัตราแลกเปลี่ยนที่เกิดขึ้นจริงบันทึกเข้าบัญชีกำไรขาดทุน

สินทรัพย์และหนี้สินที่เป็นเงินตราต่างประเทศ ณ วันสิ้นปีแปลงค่าเป็นเงินบาทโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน
ณ วันสิ้นปีที่รายงาน กำไรหรือขาดทุนที่เกิดจากการแปลงค่าบันทึกเข้าบัญชีกำไรขาดทุน

2.7 การกันเงินไว้ชดเชยผลขาดทุนจากการรับขายฝากเงินตราต่างประเทศ

ชปท. รับขายฝากเงินตราต่างประเทศจากส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจโดยมีภาระต้องขายคืน ในอนาคต
ตามอัตราที่ตกลงกันไว้ ทุกสิ้นปี ชปท. จะกันเงินไว้เผื่อผลขาดทุนที่อาจเกิดขึ้น ซึ่งคำนวณโดยใช้อัตรา
แลกเปลี่ยน ณ วันสิ้นปี และพิจารณาเฉพาะสัญญาที่คำนวณแล้วเป็นผลขาดทุน

2.8 เงินทุนเลี้ยงชีพ และกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

2.8.1 เงินทุนเลี้ยงชีพ

ตามข้อบังคับธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยเงินทุนเลี้ยงชีพ พ.ศ. 2539 ให้พนักงานที่
เข้าทำงานก่อนวันที่ 1 ธันวาคม 2539 และมีได้เป็นสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพมีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญ
และตามข้อบังคับธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยเงินทุนเลี้ยงชีพ (แก้ไขเพิ่มเติม ครั้งที่ 2) พ.ศ. 2543
ได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการคำนวณเงินชดเชยพร้อมผลประโยชน์แก่พนักงานตามเงื่อนไขที่กำหนด ทั้งนี้
ข้อบังคับดังกล่าวได้กำหนดหลักเกณฑ์ให้ ชปท. กันเงินในแต่ละปีไว้จ่ายแก่พนักงานด้วย

2.8.2 กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

ตามข้อบังคับธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พ.ศ. 2539 ให้พนักงาน
ที่เป็นสมาชิกจ่ายเงินสะสมเข้ากองทุนฯ และให้ ชปท. จ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนฯ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด
กองทุนนี้ได้จดทะเบียนกองทุนสำรองเลี้ยงชีพตามพระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พ.ศ. 2530 แล้ว

3. เงินฝากธนาคารต่างประเทศ

ณ 31 ธันวาคม 2544 เงินฝากธนาคารต่างประเทศมียอดคงเหลือจำนวน 80,189.5 ล้านบาท

ในจำนวนนี้ได้รับเงินฝากประจำสิทธิพิเศษถอนเงินที่เกิดขึ้นจากการที่ ธปท. ได้สมทบเงินช่วยเหลือในโครงการ PRGF-HIPC Trust (Poverty Reduction and Growth Facility - Heavily Indebted Poor Countries) ของกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF) จำนวน 6.1 ล้านหน่วยสิทธิพิเศษถอนเงิน เทียบเท่า 340.3 ล้านบาท ในรูปเงินฝากไม่มีดอกเบี้ย ระยะเวลาตามอายุของโครงการ แต่ไม่เกิน 19 ปี นับจากวันที่ 1 มกราคม 2543 โดยได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลังแล้ว

4. สิทธิพิเศษถอนเงิน

สิทธิพิเศษถอนเงินเป็นสินทรัพย์ที่กองทุนการเงินระหว่างประเทศกำหนดขึ้น และถือเป็นสินทรัพย์สำรองระหว่างประเทศ (Reserve Assets)

ณ 31 ธันวาคม 2544 มียอดคงเหลือ จำนวน 4.2 ล้านหน่วยสิทธิพิเศษถอนเงิน เทียบเท่า 232.5 ล้านบาท

5. เงินลงทุนในหลักทรัพย์

หลักทรัพย์ในประเทศและหลักทรัพย์ต่างประเทศจำนวน 106,789.0 ล้านบาท และ 247,277.7 ล้านบาท มีมูลค่าตามราคาตลาด ณ 31 ธันวาคม 2544 จำนวน 113,847.8 ล้านบาท และ 248,491.2 ล้านบาท ตามลำดับ

6. หลักทรัพย์ที่ซื้อโดยมีสัญญาขายคืน และหลักทรัพย์ที่ขายโดยมีสัญญาซื้อคืน

ณ 31 ธันวาคม 2544 ยอดคงเหลือหลักทรัพย์ที่ซื้อโดยมีสัญญาขายคืนมีจำนวน 290,760.0 ล้านบาท และหลักทรัพย์ที่ขายโดยมีสัญญาซื้อคืนมีจำนวน 220,541.0 ล้านบาท ดังนั้น ธปท. จึงมีฐานะสุทธิเป็นซื้อมากกว่าขาย 70,219.0 ล้านบาท

7. เงินให้กู้ยืม

เงินให้กู้ยืมเป็นการให้กู้ยืมแก่สถาบันการเงิน ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	<u>2544</u>	<u>2543</u>
เงินให้กู้ยืมเพื่อส่งเสริมการส่งออก	2,793.5	3,274.0
เงินให้กู้ยืมอื่น	<u>28.3</u>	<u>28.3</u>
รวม	<u>2,821.8</u>	<u>3,302.3</u>

8. ตั๋วสัญญาใช้เงินที่รับซื้อ

ตั๋วสัญญาใช้เงินที่รับซื้อเป็นการให้สินเชื่อแก่ภาคเศรษฐกิจต่างๆ โดยการรับซื้อตั๋วสัญญาใช้เงินผ่านสถาบันการเงิน ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	2544	2543
ตั๋ว เพื่อการเกษตร	1,893.2	1,418.3
ตั๋ว เพื่อการส่งออก	478.5	755.2
ตั๋ว เพื่อการอุตสาหกรรม	291.4	397.4
ตั๋ว เพื่อวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม	8,798.9	6,414.7
รวม	<u>11,462.0</u>	<u>8,985.6</u>

9. สินทรัพย์อื่น ๆ ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	2544	2543
สินทรัพย์ส่งสมทบกองทุนการเงินระหว่างประเทศ	60,080.5	60,983.0
หลักทรัพย์ต่างประเทศรับขายฝาก	18,125.4	-
เงินลงทุนในองค์กรอื่น	1,819.9	1,780.2
ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์	4,003.5	3,920.8
เงินให้กู้แก่พนักงาน	1,723.7	1,689.5
อื่น ๆ	<u>5,089.2</u>	<u>6,140.0</u>
รวม	<u>90,842.2</u>	<u>74,513.5</u>

9.1 สินทรัพย์ส่งสมทบกองทุนการเงินระหว่างประเทศ

สินทรัพย์ส่งสมทบกองทุนการเงินฯ เป็นค่าสมาชิกที่กองทุนการเงินฯ เรียกเก็บจากประเทศสมาชิก ซึ่ง ๗๒ ประเทศชำระด้วยเงินตราต่างประเทศและเงินบาท สำหรับเงินบาทชำระโดยนำเงินเข้าบัญชีเงินรับฝากของกองทุนการเงินฯ ที่ ๗๒ ประเทศ. (ตามข้อ 11.1) และออกตั๋วสัญญาใช้เงินชนิดไม่มีดอกเบี้ยและโอนเปลี่ยนมือไม่ได้ให้ (ตามข้อ 13)

ณ 31 ธันวาคม 2544 สินทรัพย์ส่งสมทบกองทุนการเงินฯ มียอดคงเหลือ จำนวน 1,081.9 ล้านหน่วยสิทธิพิเศษถอนเงิน เทียบเท่า 60,080.5 ล้านบาท

9.2 หลักทรัพย์ต่างประเทศรับขายฝาก

หลักทรัพย์ต่างประเทศรับขายฝาก เป็นการรับขายฝากหลักทรัพย์จากสถาบันการเงิน ต่างประเทศเพื่อเพิ่มผลตอบแทนจากการบริหารหลักทรัพย์ และ ณ 31 ธันวาคม 2544 มียอดคงเหลือ จำนวน 18,125.4 ล้านบาท เทียบเท่า 409.8 ล้านดอลลาร์ สรอ. โดยมีระยะเวลารับขายฝาก 7 - 14 วัน

9.3 เงินลงทุนในองค์กรอื่น

เป็นการถือหุ้นในธนาคารเพื่อการชำระหนี้ระหว่างประเทศ (BIS) เพื่อการดำเนินกิจการ การเงินระหว่างประเทศ จำนวน 3,000 หุ้น (ชำระค่าหุ้นแล้วร้อยละ 25)

9.4 ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ ประกอบด้วย

หน่วย : ล้านบาท

	ยอดคงเหลือ	การเปลี่ยนแปลงราคาตามบัญชี		ยอดคงเหลือ
	1 ม.ค. 2544	เพิ่มขึ้น	ลดลง	31 ธ.ค. 2544
ที่ดิน	2,495.4	-	-	2,495.4
อาคาร	1,898.5	67.8	-	1,966.3
อุปกรณ์	<u>350.2</u>	<u>225.5</u>	-	<u>575.7</u>
รวม	4,744.1	293.3	-	5,037.4
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม	<u>(823.3)</u>	<u>(210.6)</u>	-	<u>(1,033.9)</u>
ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ สุทธิ	<u>3,920.8</u>	<u>82.7</u>	-	<u>4,003.5</u>

รพท. มีค่าเสื่อมราคาอาคารและอุปกรณ์ประจำปี 2544 จำนวน 210.6 ล้านบาท

10. ขาดทุนจากการใช้ระบบอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราแบบลอยตัวรอดัตบัญชี

จากการใช้ระบบอัตราแลกเปลี่ยนลอยตัวในปี 2540 ทำให้ รพท. มีผลขาดทุนจากการปรับอัตรา ซึ่งเป็นผลขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจริง (Unrealized Revaluation) จำนวน 83,417.9 ล้านบาท และ รพท. ได้ทยอยตัดเป็นเวลา 5 ปี เริ่มตั้งแต่งวดบัญชีปี 2540 เฉลี่ยปีละ 16,683.6 ล้านบาท ณ 31 ธันวาคม 2544 จึงไม่มียอดคงเหลือในบัญชีดังกล่าว

11. เงินรับฝากอื่น ประกอบด้วย

หน่วย : ล้านบาท

	<u>2544</u>	<u>2543</u>
เงินรับฝากจากกองทุนการเงินระหว่างประเทศ	114,773.8	147,433.4
เงินรับฝากจากการทำ Swap Agreement	136,637.0	207,938.0
เงินตราต่างประเทศที่รับฝากจากรัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ	3,218.9	2,241.4
เงินรับฝากจากสถาบันการเงินและหน่วยงานอื่น	<u>168,818.7</u>	<u>79,102.2</u>
รวม	<u>423,448.4</u>	<u>436,715.0</u>

11.1 เงินรับฝากจากกองทุนการเงินระหว่างประเทศ

ในจำนวนดังกล่าวได้รวมเงินกู้จากโครงการช่วยเหลือของกองทุนการเงินฯ ตาม Stand-by Arrangement ซึ่งมียอดคงเหลือ ณ 31 ธันวาคม 2544 จำนวน 1,337.5 ล้านบาท สิทธิพิเศษถอนเงิน เทียบเท่า 77,173.4 ล้านบาท (ปี 2543 จำนวน 2,350.0 ล้านบาท สิทธิพิเศษถอนเงิน เทียบเท่า 117,954.1 ล้านบาท)

ทุกวันสิ้นปี ธปท. ได้แปลงค่าเงินรับฝากทั้งจำนวนด้วยอัตราแลกเปลี่ยน ณ วันสิ้นปี และบันทึกผลต่างไว้ในบัญชีปรับมูลค่าเงินรับฝากจากกองทุนการเงินฯ (ตามข้อ 13)

11.2 เงินรับฝากจากการทำ Swap Agreement

เป็นเงินรับฝากประเภทกระแสรายวันจากธนาคารกลางประเทศต่าง ๆ ที่ให้กู้แก่ประเทศไทย ตามโครงการช่วยเหลือของกองทุนการเงินฯ จำนวน 136,637.0 ล้านบาท เทียบเท่า 3,071.5 ล้านดอลลาร์ สรอ. (ปี 2543 จำนวน 207,938.0 ล้านบาท เทียบเท่า 4,906.5 ล้านดอลลาร์ สรอ.)

ทุกวันสิ้นปี ธปท. ได้แปลงค่าเงินรับฝากดังกล่าวด้วยอัตราแลกเปลี่ยน ณ วันสิ้นปี และบันทึกผลต่างไว้ในบัญชีปรับมูลค่าเงินรับฝากจากการทำ Swap Agreement (ตามข้อ 13)

12. สิทธิพิเศษถอนเงินที่ได้รับจัดสรร

สิทธิพิเศษถอนเงินที่ได้รับจัดสรรเป็นสิทธิพิเศษถอนเงินที่กองทุนการเงินระหว่างประเทศจัดสรรให้ตามสัดส่วนโควตาที่ประเทศไทยมีอยู่ในกองทุนการเงินฯ ซึ่ง ณ 31 ธันวาคม 2544 ธปท. ได้รับจัดสรรสิทธิพิเศษถอนเงินรวม 84.7 ล้านบาท สิทธิพิเศษถอนเงิน เทียบเท่า 4,700.9 ล้านบาท

13. หนี้สินอื่น ๆ ประกอบด้วย

หน่วย : ล้านบาท

	<u>2544</u>	<u>2543</u>
ตัวสัญญาใช้เงินที่ออกให้กองทุนการเงินระหว่างประเทศ	24,824.6	24,824.6
เงินกู้ตามโครงการช่วยเหลือของกองทุนการเงินฯ	158,066.4	175,227.5
หลักทรัพย์ต่างประเทศขายฝาก	72,997.7	20,125.6
เงินกันไว้เพื่อวัตถุประสงค์พิเศษ	-	693.9
ปรับมูลค่าเงินรับฝากจากกองทุนการเงินฯ	(5,243.6)	21,186.4
ปรับมูลค่าเงินรับฝากจากการทำ Swap Agreement	(793.8)	4,327.0
อื่น ๆ	<u>6,248.1</u>	<u>13,143.4</u>
รวม	<u>256,099.4</u>	<u>259,528.4</u>

13.1 เงินกู้ตามโครงการช่วยเหลือของกองทุนการเงินฯ

เป็นเงินกู้ตามสัญญาภายใต้โครงการช่วยเหลือของกองทุนการเงินฯ ณ 31 ธันวาคม 2544 มียอดคงเหลือ 158,066.4 ล้านบาท เทียบเท่า 3,574.0 ล้านดอลลาร์ สรอ.

13.2 หลักทรัพย์ต่างประเทศขายฝาก

เป็นหนี้สินจากการนำหลักทรัพย์ไปขายฝากกับสถาบันการเงินต่างประเทศเพื่อเพิ่มผลตอบแทนจากการบริหารหลักทรัพย์ และ ณ 31 ธันวาคม 2544 มียอดคงเหลือ จำนวน 72,997.7 ล้านบาท เทียบเท่า 1,650.5 ล้านดอลลาร์ สรอ. โดยมีระยะเวลาขายฝาก 7 - 15 วัน

13.3 เงินกันไว้เพื่อวัตถุประสงค์พิเศษ

ในปี 2544 ธปท. ได้โอนสินทรัพย์ที่รับบริจาคจากโครงการช่วยชาติโดยหลวงตามหาบัว กongsatpabk และกองทุนไทยช่วยไทย จากบัญชีทุนสำรองเงินตราไปเข้าบัญชีผลประโยชน์ประจำปีของฝ่ายออกบัตรธนาคารตามเจตนาของผู้อุปถัมภ์ จำนวน 693.9 ล้านบาท มีผลให้ ธปท. ต้องถอนคืนธนบัตรออกใช้ในจำนวนเท่ากัน (ในปี 2543 มีการโอนสินทรัพย์ที่รับบริจาคเข้าบัญชีทุนสำรองเงินตราของฝ่ายออกบัตรธนาคาร ทำให้ ธปท. ต้องเพิ่มธนบัตรออกใช้ ตามพระราชบัญญัติเงินตรา พ.ศ. 2501 และ ธปท. ได้กั้นเงินดังกล่าวไว้) ธปท. จึงยกเลิกการกั้นเงินในบัญชีเงินกันไว้เพื่อวัตถุประสงค์พิเศษทั้งจำนวน

14. รายได้อื่น ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	2544	2543
กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ	6,130.7	-
รายได้สุทธิจากตลาดซื้อคืน	2,758.7	2,984.8
รายได้อื่น ๆ	<u>624.1</u>	<u>272.2</u>
รวม	<u>9,513.5</u>	<u>3,257.0</u>

15. ค่าใช้จ่ายอื่น ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	2544	2543
ขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ	-	35,825.9
ดอกเบี้ยจ่ายตามโครงการช่วยเหลือของกองทุนการเงินฯ	17,959.7	23,924.5
ดอกเบี้ยจ่ายพันธบัตรธนาคารแห่งประเทศไทย	72.8	292.8
ค่าเสื่อมราคาอาคารและอุปกรณ์	210.6	241.7
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานอื่น ๆ	<u>1,693.9</u>	<u>1,110.9</u>
รวม	<u>19,937.0</u>	<u>61,395.8</u>

16. งบกระแสเงินสด

	หน่วย : ล้านบาท	
	ปี 2544	ปี 2543
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน		
กำไร (ขาดทุน) สุทธิ	(8,630.4)	(52,935.2)
รายการปรับกระทบยอดกำไร (ขาดทุน) สุทธิ เป็นเงินสดรับ (จ่าย) จากกิจกรรมดำเนินงาน :		
รายได้ค้างรับ (เพิ่มขึ้น) ลดลงสุทธิ	988.0	1,052.6
ค่าใช้จ่ายค้างจ่ายเพิ่มขึ้น (ลดลง) สุทธิ	(5,094.3)	1,312.9

หน่วย : ล้านบาท

	ปี 2544	ปี 2543
การตัดบัญชีส่วนเกิน (ส่วนลด) มูลค่าหลักทรัพย์	1,517.7	874.9
ค่าเสื่อมราคา	210.6	241.7
(กำไร) ขาดทุนจากการแปลงค่าเงินตราต่างประเทศ	(16,000.7)	25,906.1
การตัดจ่ายผลขาดทุนจากการใช้ระบบ อัตราแลกเปลี่ยนลอยตัว	<u>16,683.6</u>	<u>16,683.6</u>
กำไร (ขาดทุน) จากการดำเนินงานก่อนเปลี่ยนแปลง ในสินทรัพย์/หนี้สินดำเนินงาน	(10,325.5)	(6,863.4)
สินทรัพย์ดำเนินงาน (เพิ่มขึ้น) ลดลง		
เงินฝากธนาคารต่างประเทศ	(40,751.4)	42,249.1
สิทธิพิเศษถอนเงิน	3,000.3	6,410.9
หลักทรัพย์ที่ซื้อโดยมีสัญญาขายคืน	139,518.0	(67,869.0)
เงินให้กู้ยืมและตัวสัญญาใช้เงินที่รับซื้อ	(1,995.9)	(2,726.2)
เงินลงทุนในหลักทรัพย์ในประเทศ	15,748.0	46,934.3
เงินลงทุนในหลักทรัพย์ต่างประเทศ	(81,059.9)	(90,504.9)
สินทรัพย์อื่น ๆ	(17,622.1)	24,721.2
หนี้สินดำเนินงาน เพิ่มขึ้น (ลดลง)		
เงินรับฝาก	75,324.6	(22,190.4)
หลักทรัพย์ที่ขายโดยมีสัญญาซื้อคืน	2,663.0	45,001.0
พันธบัตรธนาคารแห่งประเทศไทย	(1,618.0)	(3,620.0)
หนี้สินอื่น ๆ	<u>50,382.1</u>	<u>7,741.8</u>
เงินสดสุทธิได้มา/(ใช้ไป)ในกิจกรรมดำเนินงาน	<u>133,263.2</u>	<u>(20,715.6)</u>
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน		
ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ (เพิ่มขึ้น) ลดลงสุทธิ	(288.5)	(49.9)
เงินสดสุทธิได้มา/(ใช้ไป)ในกิจกรรมลงทุน	<u>(288.5)</u>	<u>(49.9)</u>

หน่วย : ล้านบาท

ปี 2544 ปี 2543

กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน

เงินรับฝากจากโครงการช่วยเหลือของ IMF

เพิ่มขึ้น (ลดลง) สุทธิ (136,117.8) (7,529.0)

เงินสดสุทธิได้มา/(ใช้ไป)ในกิจกรรมจัดหาเงิน (136,117.8) (7,529.0)

ผลกระทบจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

ในเงินสด (26.4) 623.5

เงินสดเพิ่มขึ้น (ลดลง) สุทธิ (3,169.5) (27,671.0)

เงินสด ณ วันที่ 1 มกราคม 17,965.7 45,636.7

เงินสด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 14,796.2 17,965.7

ข้อมูลกระแสเงินสดเปิดเผยเพิ่มเติม

เงินสดจ่ายในระหว่างปี

ดอกเบี้ยจ่าย 23,232.6 23,050.8

งบย่อยเงินสด

เงินสด ณ วันที่ 31 ธันวาคม ประกอบด้วย

เงินสด 4,762.3 7,021.0

เงินฝากคลังและตัวแทน 9,157.6 6,082.1

เงินฝากธนาคารต่างประเทศ (ประเภทจ่ายคืนเมื่อทวงถาม) 876.3 4,862.6

รวม 14,796.2 17,965.7

17. ภาวะผูกพัน

ณ 31 ธันวาคม 2544 ธปท.มีภาวะผูกพันตามสัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้าคงค้าง ดังนี้

17.1 สัญญาซื้อขายเงินดอลลาร์ สรอ. ล่วงหน้า

เป็นสัญญาที่จะครบกำหนดในปี 2545 โดยต้องขายเงินดอลลาร์ สรอ. จำนวน 2,078.0 ล้านดอลลาร์ หากคำนวณสัญญาล่วงหน้าดังกล่าวโดยเปรียบเทียบกับอัตราแลกเปลี่ยน ณ 31 ธันวาคม 2544

จะมีผลกำไรที่อาจเกิดขึ้น 1,013.3 ล้านบาท ซึ่ง ๒๒.๒% จะบันทึกรับรู้ผลกำไรในบัญชีกำไรขาดทุนประจำปีเมื่อสัญญาครบกำหนด

17.2 สัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า

เป็นสัญญาที่จะครบกำหนดในปี 2545 - 2546 โดยจะต้องขายเงินเยน จำนวน 9,156.0 ล้านเยน ขายเงินยูโร จำนวน 140.4 ล้านยูโร และซื้อเงินดอลลาร์ สรอ. จำนวน 206.3 ล้านดอลลาร์ หากคำนวณสัญญาล่วงหน้าดังกล่าวด้วยอัตราแลกเปลี่ยน ณ 31 ธันวาคม 2544 จะมีผลกำไรที่อาจเกิดขึ้น 522.4 ล้านบาท ซึ่ง ๒๒.๒% จะบันทึกรับรู้ผลกำไรในบัญชีกำไรขาดทุนประจำปีเมื่อสัญญาครบกำหนด

18. การบริหารความเสี่ยงของเงินสำรองทางการ

18.1 คณะกรรมการนโยบายการเงินเป็นผู้กำหนดกรอบการบริหารความเสี่ยงด้านการเงิน ซึ่งครอบคลุมความเสี่ยงด้านการเงินต่างๆ โดยกำหนดขั้นตอนการบริหารความเสี่ยงในการบริหารเงินสำรองทางการ คณะกรรมการนโยบายการเงินนำผลการวิเคราะห์และงานวิจัยซึ่งจัดทำโดยสำนักบริหารความเสี่ยงมาประกอบการพิจารณากำหนดกรอบการบริหารความเสี่ยง และประเมินผลการบริหารเงินสำรองทางการภายใต้กรอบการบริหารความเสี่ยงดังกล่าวเป็นระยะ

18.2 สำนักบริหารความเสี่ยงมีบทบาทสำคัญในการกำหนดกรอบการบริหารความเสี่ยง โดยมีหน้าที่ศึกษาเทคโนโลยีเกี่ยวกับความเสี่ยงด้านการเงิน และนำเทคโนโลยีมาใช้ในการสร้างดัชนีอ้างอิงสำหรับการบริหารเงินสำรองทางการการระบุปัจจัยความเสี่ยงที่สำคัญ การสร้างแบบจำลองและวัดความเสี่ยง การวิเคราะห์ผลตอบแทนปรับความเสี่ยงและการกำหนดสัดส่วนระดับความเสี่ยงเพื่อการบริหารเงินสำรองทางการนอกจากนี้สำนักบริหารความเสี่ยงยังประสานงานกับฝ่ายตลาดการเงินและบริหารเงินสำรองเพื่อกำหนดขอบเขตการลงทุนและกระบวนการบริหารความเสี่ยงสำหรับการบริหารเงินสำรองทางการ ทั้งนี้ สำนักบริหารความเสี่ยงจะเสนอข้อสรุปเกี่ยวกับการกำหนดกรอบการบริหารความเสี่ยงต่อคณะกรรมการนโยบายการเงินพิจารณาอนุมัติ

18.3 จุดประสงค์หลักในการบริหารความเสี่ยงของการบริหารเงินสำรองทางการมีดังนี้

- (1) เพื่อหาสัดส่วนที่เหมาะสมสำหรับการกำหนดดัชนีอ้างอิง (ทั้งสัดส่วนของสินทรัพย์และของสกุลเงิน) และกำหนดระดับความเสี่ยงที่เหมาะสมสำหรับการบริหารเงินสำรองทางการ
- (2) เพื่อคงสภาพคล่องสำหรับการดำเนินมาตรการทางการเงิน
- (3) เพื่อบริหารความเสี่ยงให้เป็นไปตามแนวนโยบายการลงทุน

18.4 นโยบายการบริหารความเสี่ยงจะถูกออกแบบให้เป็นส่วนหนึ่งของขบวนการตัดสินใจลงทุนของเงินสำรองทางการ